

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
státní příslušnost Ukrajina
zastoupený advokátem Mgr. Štěpánem Ciprýnem, LL. M.
sídlem Rumunská 1720/12, 120 00, Praha 2

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2022, č. j. CPR-26432-4/ČJ-2021 - 930310-V238

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 18. 1. 2022, č. j. CPR-26432-4/ČJ-2021 -930310-V238, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2022, č. j. CPR-26432-4/ČJ-2021-930310-V238 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Krajského

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

ředitelství policie hl. města Prahy (dále jen „**správní orgán I. stupně**“) ze dne 21. 8. 2021, č. j. KRPA-217588-14/ČJ-2021-000022-SV, o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3, 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), a doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena v délce 12 měsíců a podle ustanovení § 118 odst. 3 téhož zákona byla stanovena doba k vycestování do 20 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

II. Žalobní body

2. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné, je v rozporu s § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, v tomto ohledu bylo provedené dokazování nedostatečné. Nedostatečné dokazování bylo provedeno i ohledně závěru, že vycestování cizince je v souladu s § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný ze zjištěných skutkových okolností nesprávně vyhodnotil, že žalobce v rozhodné době měl v ČR pobývat bez platného oprávnění k pobytu, tuto skutečnost žalobce sporuje, tj. podle názoru žalobce nedošlo k naplnění důvodu pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce ve smyslu ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona o pobytu cizinců.
3. V rámci problematiky správního řízení, resp. trestání, je třeba počítat s individualizací příslušné doby ve vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem. Dobu dvanácti měsíců zákazu pobytu považuje žalobce za neadekvátní. Pokud se má (čistě hypoteticky) jednat o „první porušení povinnosti“, nebylo možné v předmětné věci správním uvážením dospět k názoru, že v rámci zákonného rozpětí má být adekvátní dobou prvního vyhoštění doba dvanácti měsíců, nýbrž doba kratší.
4. Skutkové závěry a právní hodnocení žalobce považoval za nedostatečné, rozhodnutí nespĺňují požadavky ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004, správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), nejsou dostatečně odůvodněná. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí proto nedává dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Při vypořádání se s argumentací účastníka nestačí pouze konstatovat, že tato je nesprávná, je nutno uvést, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech, resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá. Absence právně relevantních úvah zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, které je činí nezákonným, kdy k této nezákonnosti odvolací správní úřad, popř. soud přihlíží z úřední povinnosti.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém postupu neshledal žádné pochybení, domníval se, že postupoval v souladu se zákony, odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

6. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že **žaloba je důvodná**.
7. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3, 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na pět let, pobývá-li cizinec na území bez platného cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, a pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
8. Podle § 3 správního řádu *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
9. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
10. Žalobce obecně namítal nedostatky v dokazování a z toho plynoucí nesprávná skutková zjištění. Žalobce však nespecifikoval, jaká konkrétní zjištění žalovaného byla nesprávná či neúplná, co konkrétně pro věc podstatného opomněl žalovaný zjišťovat. V návaznosti na to tedy soud v obecné rovině uvádí, že naplnění skutkové podstaty ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3, 4 zákona o pobytu cizinců bylo prokázáno dostatečně, žalobce sám v protokolu o výsledku účastníka dne 21. 8. 2021 uvedl, že do ČR přicestoval na biometrický pas Ukrajiny zhruba dne 10. 5. 2021, od té doby nevycestoval, v rámci pravidla 90/180 tedy jeho oprávněný pobyt zde skončil dne 7. 8. 2021, správní orgány též dotazem na společné centrum zjistily, že polské vízum žalobce bylo platné jen do 9. 4. 2021. Žalobce ani v rámci pohovoru, ani v podané žalobě neuvedl jiný titul, který by ho opravňoval k pobytu v ČR, závěr žalovaného je tedy správný. Žalobce dále při svém výsledku dne 21. 8. 2021 uvedl, že pas ztratil zhruba před měsícem, pobýval zde tedy bez platného cestovního dokladu.
11. Pokud žalobce tvrdil, že vyhoštěním dojde k nepřiměřenému zásahu do jeho rodinného a soukromého života, opět nespecifikoval, na základě jakých skutečností by k tomuto zásahu mělo dojít, či v jaké oblasti. Zároveň nepřiměřenosti zásahu nic nenasvědčuje ani z obsahu správního spisu. Správní orgány se přiměřeností dopadů správního vyhoštění dostatečně zabývaly, správní orgán prvního stupně na straně 4, 5, 6 prvostupňového rozhodnutí, žalovaný pak na straně 5, 6 napadeného rozhodnutí. Správní orgány zohlednily, že žalobce přijel do ČR za prací, vydělával si na stavbách, celou rodinu má na Ukrajině, k ČR ho nevážou žádné vazby, nemá zde žádné blízké osoby, ani majetek, bydlí různě po ubytovnách, nemá zde pracovní povolení ani

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

- pojištění. Závěr o přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění je tak správný, žalobce ani v žalobě netvrdil nic, co by tento závěr mohlo zpochybnit.
12. Námitky žalobce směřovaly i do příliš dlouhé doby zákazu pobytu a nedostatku individualizace odůvodnění délky zákazu pobytu.
 13. Je na uvážení správního orgánu, jak dlouhou dobu, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016-41, uvedl, že: *„Otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.“* Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46).
 14. Správní orgány zohlednily při úvaze o délce zákazu pobytu všechny relevantní okolnosti. Správní orgán I. stupně hodnotil v této souvislosti, že žalobce věděl o svém nelegálním pobytu, bez oprávnění zde pracoval, setrval by zde i nadále nebýt kontroly policie, v jeho prospěch hodnotil, že se omluvil za své jednání a také že vysvětlil svou motivaci, pomoc nemocným rodičům. Správní orgán I. stupně vyšel z délky nelegálního pobytu nejméně jeden den, tj. 21. 8. 2021. Žalovaný argumentaci doplnil v tom směru, že zohlednil též skutečnost, že šlo o první porušení předpisů žalobce, nicméně žalobce nepodnikl žádné kroky k legalizaci svého pobytu ani k opatření nového cestovního dokladu, ani ztrátu dokladu nenahlásil policii, též lze uzavřít, že nelegální pobyt trval již od 8. 8. 2021, pobyt žalobce byl zjištěn až kontrolou policie, lze předpokládat i jeho další trvání (vzhledem k ekonomické motivaci žalobce pobytu v ČR).
 15. Soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že délku zákazu pobytu lze považovat za přiměřenou, nevymykající se správní praxi. Soud toliko doplňuje, že bylo možné zohlednit i skutečnost, že žalobce svým jednáním naplnil dvě skutkové podstaty [§ 119 odst. 1 písm. b) bodu 3, 4 zákona o pobytu cizinců].
 16. K dalším zcela obecným výtkám (formální a faktická pochybení, porušení ustanovení o řízení, absence řádného odůvodnění, nepřezkoumatelnost, nesplnění požadavku ust. § 68 odst. 3 správního řádu) soud uvádí, že jde o námitky natolik neurčité, že se jimi soud nemůže zabývat. Soud zde odkazuje na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který se podrobně ve svém rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58 (publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS), vyjádřil k formulaci žalobních bodů. V rozsudku mimo jiné uvedl: *„Žalobce je též povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“*
 17. Lze shrnout, že výše uvedené žalobní námitky nebyly důvodné a z jejich pohledu neshledal soud v postupu správních orgánů žádné pochybení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

18. K nedostatkům dokazování ohledně možnosti vycestování, žalobce sice poměrně obecně uvedl, že nebylo vedeno řádné dokazování, absentovala žalobní tvrzení, z jakých důvodů vycestování není možné, s ohledem na současnou zásadní změnu poměrů na Ukrajině však soud rozhodnutí žalovaného zrušil. Soud má za to, že konflikt na Ukrajině představuje skutečnost obecně známou, kterou není třeba dokazovat při jednání. Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 41 Az 2/2022-48 ze dne 2. 3. 2022 poukázal na skutečnost, že boje na Ukrajině se již neomezují jen na část Doněcké a Luhanské oblasti, ale dotýkají se velké části jejího území, včetně hlavního města Kyjeva. V této souvislosti Krajský soud v Brně odkázal na předběžné opatření Evropského soudu pro lidská práva za dne 1. 3. 2022 (blíže viz <https://bit.ly/3HxrjKM>). Štrasburský soud v něm na návrh Ukrajiny, aby vydal předběžné opatření vůči Rusku kvůli „masivnímu porušování lidských práv ruskými vojsky během vojenské agrese proti suverénnímu území Ukrajiny“, při vyhovění tomuto návrhu vzal v potaz „současnou vojenskou aktivitu, která byla zahájena dne 24. 2. 2022 v různých částech Ukrajiny a domnívá se, že vyvolává skutečné a trvající riziko vážné hrozby porušení práv civilního obyvatelstva zaručených Úmluvou, zejména podle článku 2 (právo na život), 3 (zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání) a 8 (právo na respektování soukromého a rodinného života) Evropské úmluvy o lidských právech.“ Jedná se o natolik významnou změnu poměrů v zemi původu žalobce, že rozhodnutí žalovaného nyní jednoduše nemůže obstát. Ukrajinu již v současné době není možné považovat za bezpečnou zemi původu.
19. Tato situace nebyla dána v době vydání napadeného rozhodnutí, a není tudíž pochybením žalovaného, pokud k těmto skutečnostem nepřihlédl. Od aplikace ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. však soud musí ustoupit v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky ČR, resp. s ohledem na požadavky práva EU, takové závazky vyplývají i z čl. 2 a 3 Úmluvy, které zakotvují právo na život a zákaz mučení a z čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
20. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne č. j. 2 Azs 163/2015-28, který se týkal uložení správního vyhoštění: „Obecně platí, že při přezkumu správního rozhodnutí vycházejí krajské soudy ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). S ohledem na určité zvláštnosti řízení v cizineckých věcech je třeba připomenout, že tato procesní pravidla mohou být prolomena jinou normou, která požívá aplikační přednosti, a to zejména Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a z ní vyplývající zásady non-refoulement (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010-76, nebo ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011-131). K prolomení zásady dle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. z důvodu aplikace pravidla non-refoulement v případech správního vyhoštění rovněž viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2015, č. j. 3 Azs 198/2014-24. Judikatura tak tuto možnost připouští v těch případech, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem v řízení před správním soudem mělo přímo za následek dotčení nějakého základního práva.
21. Shodně v rozsudku ze dne 21. 10. 2019, č. j. 1 Azs 246/2019-31 Nejvyšší správní soud uvedl: „Aplikace § 75 odst. 1 s. ř. s. musí ustoupit v situaci, kdy to je třeba s ohledem na mezinárodněprávní závazky, resp. s ohledem na požadavky práva EU (srov. např. usnesení

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, bod 22, či ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, body 21-23). Při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění je v této otázce třeba vyjít z kritérií, která již dříve rozvedl Nejvyšší správní soud ve věcech mezinárodní ochrany. Jedná se o situaci, kdy by nepřihlédnutí k novým skutečnostem mělo za následek porušení zejména zásady *non refoulement* zakotvené v čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, práva na život, zákazu mučení a podrobování krutému a nelidskému zacházení, a práva na soukromý a rodinný život garantovaných v čl. 2, čl. 3 a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (srov. rozsudek ze dne 2. 3. 2017, č. j. 10 Azs 315/2016-29).

22. S ohledem na skutečnost, že na Ukrajině v současné době probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt, který se týká v podstatě celého území, shledal soud, že napadené rozhodnutí neobstojí z hlediska závěru, že nejsou dány důvody znemožňující vycestování a vycestování žalobce je možné. V tomto směru nezbytné, aby správní orgán zásadním způsobem doplnil dokazování, znovu se zabýval tím, jaká je zcela aktuální situace na Ukrajině a znovu posoudil, zda v daném případě existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu §179 zákona o pobytu cizinců, tedy zda je důvodná obava, že by mu ve státě původu hrozilo skutečné nebezpečí. Z tohoto důvodu soud napadené rozhodnutí bez jednání zrušil dle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
23. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
24. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč, tedy celkem 6 200 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí zastoupení, písemné podání k soudu) a náhradu hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 6 800 Kč a 21% DPH ve výši 1 428 Kč, tedy celkem 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. března 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.